

ก้าวทันข่าวชาวอดีต - ผู้สอบบัญชีสบายจริงหรือ?

เมื่อวันก่อนเห็นมีข้อความแพร่ไปทั่วโลกโซเชียลว่า ผู้สอบบัญชีทำงานสบายแค่เซ็นต์แกร์ก็ทำเงินแล้ว ผมมานั่งนึก ๆ ดูและตั้งคำถามว่าผู้สอบบัญชีสบายจริงหรือ เป็นที่ทราบกันว่าตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2555 มาตรฐานการสอบบัญชีซึ่งปรับปรุงใหม่มีผลบังคับใช้และที่แน่ ๆ มาตรฐานเหล่านี้เน้นย้ำที่ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อรายงานที่ออกมากขึ้น สรุปคือไม่ว่าอะไรที่ปรากฏในงบการเงิน ผู้สอบบัญชีต้องรับผิดชอบในการแสดงความเห็นทั้งสิ้น.. ถ้าเป็นอย่างนี้ ชาวอดีตจะปฏิเสธไม่ได้ว่าบางรายการในงบการเงินเกินขอบเขตความรู้ความสามารถของงานสอบบัญชีเพราะผู้สอบบัญชีอาจจำเป็นต้องพิจารณาขอความช่วยเหลือและใช้ผลงานจากผู้เชี่ยวชาญอื่น ๆ ตามมาตรฐานการสอบบัญชีกลุ่มรหัส 600 ถ้าผู้สอบบัญชีไม่มีความเชี่ยวชาญพอ เช่น ใช้ผลงานของผู้ประเมินราคาอิสระสำหรับการตรวจสอบมูลค่ายุติธรรมและการวัดมูลค่าต่าง ๆ ใช้ผลงานของนักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับการตรวจสอบประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน ใช้ผลงานของผู้ตรวจสอบภายในของกิจการที่ตรวจสอบสำหรับการตรวจสอบระบบการควบคุมร่วมกัน หรือใช้ผลงานของผู้สอบบัญชีของหน่วยงานย่อยหรือบริษัทย่อยเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการตรวจสอบงบการเงินรวมซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้สอบบัญชีควรทำเพื่อรวบรวมหลักฐานที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ เพื่อแสดงความเห็นในรายงานของผู้สอบบัญชีอย่างเต็มภาคภูมิ อีกทั้งเป็นการเติมเต็มความรู้ความเข้าใจและเรียนรู้เกี่ยวกับความเชี่ยวชาญเฉพาะเหล่านั้นมากขึ้น อย่างไรก็ตามผู้สอบบัญชีก็ไม่สามารถปฏิเสธความรับผิดชอบจากหลักฐานดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นตัวเลขที่ประเมิน ความถูกต้องของงบการเงินของหน่วยงานย่อยหรือบริษัทย่อยต่าง ๆ ผู้สอบบัญชีจะอ้างว่าได้รับความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญอื่นหรือผู้สอบบัญชีคนอื่นไว้ในรายงานก็ไม่ได้ ฉะนั้นสิ่งที่สำคัญคือ เราต้องประเมินความรู้ ความสามารถ และความเที่ยงธรรมของผู้เชี่ยวชาญหรือผู้สอบบัญชีคนอื่น เป็นอันดับแรก และเมื่อดูหน่วยก้านและพันธว่าจะใช้ผลงานเขา ก็ต้องเข้าใจงานที่เขาทำเพื่อประเมินความเพียงพอของผลงานของเขาก่อนใช้ผลงานนั้น ๆ (อย่าลืมศึกษามาตรฐานการสอบบัญชีกลุ่มรหัส 600 จะได้ปะ๊ะ)

ดูเหมือนว่าผู้สอบบัญชีจะต้องทำตัว Proactive มากขึ้นเนื่องจากผู้สอบบัญชีไม่ใช่เป็นแต่ผู้รับเอาผลงานของผู้เชี่ยวชาญอย่างเดียวอีกต่อไป แต่จำเป็นต้องวางแผนร่วม สั่งการรวมถึงปฏิบัติงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ ในบางกรณีอาจจะต้องลงไปตรวจสอบเพิ่มเติมในเรื่องดังกล่าวด้วยตัวเอง ดังนั้นผู้สอบบัญชีจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ให้รอบรู้ยิ่งขึ้นทั้งในด้านสถิติ การประเมิน ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในธุรกิจของลูกค้า คงจะหวังพึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดโดยมีความรู้เฉพาะที่เกี่ยวกับการบัญชีอย่างเดียวไม่ได้แล้ว ยิ่งเปิด AEC ผู้สอบบัญชียิ่งต้องรู้ผลกระทบต่อธุรกิจ และหากลูกค้าวางแผนจะขยายธุรกิจไปต่างประเทศผู้สอบบัญชีจะได้เตรียมตัวให้พร้อมยิ่งขึ้นหากว่าต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้สอบบัญชีในต่างประเทศ